

Göteborgs
Stad

Föräldrarna upplever att deras förmåga att möta barnets behov har ökat genom hembesöken. Foto: Lo Birgersson.

2023-09-05 06:30 CEST

Fler hembesök hos förstagångsföräldrar en investering för framtiden

Att tidigt få information och stöd genom hembesök har visat sig vara uppskattat av de familjer som ingått i satsningen på utökade hembesök i Göteborg. Satsningen vänder sig till förstagångsföräldrar och föräldrar som får sitt första barn i Sverige. De team från barnhälsovården och socialtjänsten som utför besöken vittnar också om positiva effekter och goda relationer med familjerna.

Arbetet med utökade hembesök har följts under fyra år och nu kommer

slutrapporten från den vetenskapliga utvärdering som gjorts av forskarna Lisbeth Lindahl, Forskning och Utveckling i väst/Göteborgsregionen och Elin Alfredsson, Göteborgs universitet. Utvärderingen visar hur satsningen upplevts av såväl föräldrar som personal och vilka effekter den haft för barn och familjer.

De effekter som forskarna ser går i linje med de förväntningar som fanns på programmet. De allra flesta föräldrar som deltog var nöjda med besöken. Föräldrarnas upplevda föräldraförmåga ökade över tid, från att barnen var 2 månader till 15 månader. Hembesöken bidrog till bättre kunskap och förmåga att möta barnets behov och till ökad kunskap om sina rättigheter och möjligheter att få olika typer av stöd i sitt föräldraskap. Att träffas i hemmet öppnar upp för samtal och ökar tilliten till barnhälsovårdens sjuksköterskor och föräldrastödarna som är socionomer.

- Föräldrarna berättar att de har kunnat få svar på sina egna frågor och känt sig stärkta genom samtalen med personalen. För föräldrar som har flyttat hit från ett annat land är det en stor omställning att bli förälder eftersom de inte kan göra på samma sätt som i hemlandet och dessutom inte har sitt sociala nätverk här, säger Lisbeth Lindahl, forskare.

Intervjuer med föräldrarna visar att många av dem ställs inför en dubbel omställning, dels att bli förälder, dels att hitta sin plats i det nya landet. Att barnen växer upp med skilda utgångspunkter och livsvillkor blev också tydligt. Det är till exempel stor skillnad mellan att växa upp med föräldrar som är asylsökande, jämfört med föräldrar som är födda i Sverige, kan språket och har ett fungerande socialt nätverk.

- Vi tror verkligen på den här modellen även om den kräver mycket logistikarbete. Vi når ut brett och får berätta om de tjänster som socialtjänsten erbjuder och som inte alla känner till. Vi möter också fler pappor vilket vi tror har en positiv påverkan i familjen, säger Maria Bolander, enhetschef för samverkan och tidiga insatser, socialförvaltningen Nordost.

Tidiga insatser i områden med socioekonomiska utmaningar är en prioriterad fråga för både Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen och arbetet kommer att fortsätta även efter att projektet är slut. Regeringen har nyligen avsatt medel som Socialstyrelsen ska fördela till regioner och kommuner just för att utveckla arbetet med utökade hembesök.

- Utökade hembesök är en viktig satsning där vi kommer att se de positiva hälsoeffekterna inte bara i nutid, utan kanske upp till 80 år framåt i tiden, hela individens livslängd. Detta är en investering för framtiden och ett bra sätt att arbeta för ett jämlikt samhälle, säger Henrietta Arwin, primärvårdschef Närhälsan.

Bakgrund

Satsningen på utökade hembesök initierades av politikerna i Hälso- och sjukvårdsnämnden i Västra Götalandsregionen och i Göteborgs Stad. Det bygger på samverkan mellan organisationerna och genomförs av team bestående av barnhälsovårdens sjuksköterskor tillsammans med föräldrastödare (förebyggande socionomer), anställda av antingen socialtjänsten eller Angereds närsjukhus.

Familjer knutna till sju olika BVC:er, varav flera var en del av en familjecentral, ingick under försöksperioden. De områden som ingått finns runt Opaltorget, Friskvåderstorget, Hjällbo, Lövgärdet, Gårdsten och Angereds centrum.

Ändamålet är att främja goda uppväxtvillkor och arbetssättet utgår från familjens behov. Med barnets bästa i fokus och med öppenhet för familjens kultur och kompetens syftar hembesöken till att stärka föräldrars tillit till den egna förmågan, öka familjens delaktighet i samhället samt att tidigt upptäcka familjer med behov av extra stöd och kunna erbjuda det.

Modellen kommer ursprungligen från Rinkeby, som även de kunnat uppvisa liknande, positiva resultat när arbetet utvärderats.

Resultat i korthet

Utvärderingen tyder på att programmet har bidragit till:

- Ökad kunskap och förmåga att möta barnets behov och ökad trygghet som förälder.
- Att relationen mellan vårdnadshavare har stärkts.
- Att pappor har blivit mer involverade i omsorgen om det lilla barnet.

- Att vårdnadshavare fått (ökad) tillit till personal.
- Att vårdnadshavare fått ökade kunskaper om sina behov, rättigheter och vilket stöd som finns.
- Att vårdnadshavare med behov av extra stöd, har fått det av personalen eller hänvisats till rätt instans.
- Ett positivt samband mellan utökade hembesök och screening för förlossningsdepression, rotavirusvaccination och amning vid fyra månaders ålder.

Kontakt

Västra Götalandsregionen

Anja Boccara
BHV-sjuksköterska Närhälsan Opaltorget
anja.boccara@vgregion.se 076-136 80 61

Ann Jansson
Verksamhetsutvecklare Central barnhälsovård
ann.e.jansson@vgregion.se 076-760 66 90

Göteborgsregionen

Lisbeth Lindahl
Forskare, FoU i Väst, Arbetsmarknad och social välfärd
lisbeth.lindahl@goteborgsregionen.se
031-335 51 79, 070-396 50 33

Göteborgs Stad

Maria Bolander
Enhetschef, Samverkan och tidiga insatser, socialförvaltningen Nordost
maria.bolander@socialnordost.goteborg.se 031-365 21 54, 070-646 68 87

Kontaktpersoner

Socialförvaltningen Nordost - Lena Carlsson

Presskontakt

Kommunikatör

Socialförvaltningen Nordost

lenna.c.carlsson@socialnordost.goteborg.se

031-365 20 31

031-365 47 51